

REPUBLIKA SLOVENIJA
SVET ZA AVTORSKO PRAVO

Kolnikova 6, 1000 Ljubljana

T: 01 620 31 00
F: 01 620 31 11
E: sap@uil-sipo.si

Opomba: Odločba ni pravnomočna !

Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije
Šmartinska 152
1000 Ljubljana

Številka: 31229-4/2014-15
Datum: 14.10.2014

O D L O Č B A

Svet za avtorsko pravo (v nadaljevanju: Svet) je v zadevi vložnika Zavoda za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije, Ljubljana, Šmartinska 152, ki ga zastopa Nada Vučajnik, odvelnica v Slovenski Bistrici, proti nasprotni stranki (1) Obrtno - podjetniški zbornici Slovenije, Ljubljana, Celovška 71 in (2) Gospodarski zbornici Slovenije, Ljubljana, Dimičeva 13, o zahtevi za odločitev o spornem vprašanju v zvezi s skupnim sporazumom, dne 14. 10. 2014

o d l o č i l i :

1. Zahleva za odločitev o spornem vprašanju v zvezi s skupnim sporazumom se zavrne.
2. O stroških postopka bo izdan poseben sklep.

O b r a z l o ž i t e v

I.

Svet je dne 24. 3. 2014 prejel zahtevo za odločitev o spornem vprašanju v zvezi s Skupnim sporazumom¹ o višini nadomestil za uporabo varovanih del iz repertoarja Zavoda IPF kot javno priobčitev pri poslovni dejavnosti (v nadaljevanju: Skupni sporazum). Vložnik je Svetu zastavil vprašanje o odmeri višine nadomestil po tem sporazumu; hkrati je predlagal spremembo 4. in 6. člena Skupnega sporazuma.

Pojasnil je, da kot kolektivna organizacija na podlagi dovoljenja Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino, uveljavlja pravice glasbenih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov. V letu 2005 je sprejel Tarifo za javno priobčitev fonogramov. Le-ta določa višino nadomestila za javno predvajanje, sekundarno radiodifuzno oddajanje in druge oblike javne priobčitve fonogramov. Leto dni kasneje je z Gospodarsko zbornico Slovenije in Obrtno zbornico Slovenije² sklenil Skupni sporazum. Z njim so podpisniki uredili pogoje uporabe in plačevanja nadomestil za javno predvajanje fonogramov, sekundarno radiodifuzno predvajanje in druge oblike javnih priobčitev v okviru poslovnih dejavnosti članov Gospodarske zbornice Slovenije in Obrtne zbornice

¹ To je predlog za začetek postopka.

² Sedaj Obrtno - podjetniško zbornico Slovenije.

Slovenije ter drugih, s sporazumno določenih nosilcev obrtnih, obrti podobnih in gostinskih dejavnosti. Skupni sporazum je sestavljen iz normativnega in tarifnega dela. Normativni del ureja pogoje za upoštevanje tarife; med drugim določa znižanje nadomestila (popust) glede na Tarifo za javno priobčitev fonogramov.

Sporno vprašanje v zvezi s Skupnim sporazumom se nanaša na odmero nadomestila uporabniku; vložnik zahteva, da Svet odgovori, po kateri tarifi se odmeri višina nadomestila uporabniku, ki ne sklene individualne pogodbe, niti ne položi ustreznega zneska (zmanjšanega za 30%) na račun vložnika, sodišča ali notarja.

Vložnik je poudaril, da odgovor na citirano vprašanje zanj ni sporen: stranki sta se dogovorili, da se višina nadomestila po tarifnem delu Skupnega sporazuma določi le za uporabnike, ki izpolnijo pogoje Skupnega sporazuma (sklenejo individualne pogodbe in redno plačujejo nadomestila).

Poleg zahteve za odločitev o spornem vprašanju je vložnik predlagal še spremembo Skupnega sporazuma v 4. in 6. členu. Preoblikovanje 4. člena je rezultat odgovora na sporno vprašanje in je nujno zaradi jasnosti, nov odstavek 6. člena pa bi v oziru na dolgo veljavnost Skupnega sporazuma določil revalorizacijo neto denarnih vrednosti.

Dne 8. 4. 2014 je član Sveta, Borut Bernik Bogataj, predlagal svojo izločitev. V kasnejšem pisnem predlogu je pojasnil, da zastopa vložnika v pravdni zadevi; v tej se je o vprašanih, ki jih bo Svet obravnaval v predmetnem postopku, že izrekel. Poudaril je, da ima o sami vsebini zadeve že oblikovano stališče, to pa bi lahko vzbudilo dvom o njegovi nepristranskosti.

Predsednica Sveta je dne 14. 4. 2014 sklenila, da se Borut Bernik Bogataj v predmetni zadevi izloči. Skliceval se je na t.i. razloge odklonitvene narave (36. člen Zakona o splošnem upravnem postopku; v nadaljevanju: ZUP v zvezi s sedmim odstavkom 157.a člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah; v nadaljevanju: ZASP). Med okoliščine, ki opravičujejo izločitev, sodi (tudi) vnaprejšnje prepričanje o vsebini zadeve (t.i. subjektivna pristranskost). Dejstvo, da ima član Sveta že oblikovano določeno vnaprejšnje prepričanje (stališče) o vsebini zadeve, je odklonitveni razlog; gre namreč za tako življenjsko okoliščino, ki lahko vzbudi dvom o njegovi nepristranskosti. Predsednica Sveta tudi ni spregledala, da je nepristranskost člana Sveta v prvi vrsti podvržena njegovemu samonadzoru (drugi odstavek 18. člena Poslovnika Sveta za avtorsko pravo); s tega vidika je obravnavala dejstvo, da je Borut Bernik Bogataj sam predlagal svojo izločitev. Ocenila je, da je tej presoji brez dvoma treba zaupati.

S sklepom z dne 15. 4. 2014 je Svet vložnika pozval, da v roku petnajstih dni založi ustrezna sredstva za kritje stroškov njegovega delovanja (četrti odstavek 157.c člena ZASP). Istega dne je še sklenil, da mora odvetnica Nada Vučajnk predložiti pooblastilo vložnika; s tem, drugim sklepom je vložniku tudi naložil, da popravi naziv nasprotne stranke (Obrtne zbornice Slovenije). Vložnik je pravočasno založil predujem, predložil ustrezno pooblastilo in popravil naziv nasprotne stranke.

Z nadaljnjim sklepom, z dne 26. 6. 2014, je Svet vložniku naložil dopolnitev zahteve s predložitvijo poročila o poteku pogajanj za sklenitev skupnega sporazuma (3. točka tretjega odstavka 157.a člena ZASP). Vložnik je to dne 15. 7. 2014 storil.

Nasprotno stranko Gospodarsko zbornico Slovenije in Obrtno - podjetniško zbornico Slovenije, je Svet pozval k odgovoru na predlog za začetek postopka ter k plačilu predujma, to je sredstev za kritje njegovega delovanja (sklep z dne 17. 7. 2014; peti odstavek v zvezi s četrtem odstavkom 157.c člena ZASP). Slednji sta se odzvali: Gospodarska zbornica Slovenije je pravočasno odgovorila,³ pri tem pa ni založila predujma, medtem ko je Obrtno - podjetniška zbornica, skupaj s Turistično gostinsko zbornico, Svet obvestila,⁴ da na zahtevo za odločitev o

³ Sklep z dne 17. 7. 2014 je bil Gospodarski zbornici Slovenije vročen dne 30. 7. 2014. Rok za odgovor in založitev predujma se je iztekel dne 14. 8. 2014, zbornica pa je naslovila svoj odgovor na Svet dne 13. 8. 2014 (vse razvidno iz uradnega zaznamka z dne 28. 8. 2014).

⁴ Obrtno - podjetniški zbornici Slovenije je bil sklep z dne 17. 7. 2014 vročen dne 28. 7. 2014. Po izteku roka (iztekel se je dne 12. 8. 2014) je Svet dne 20. 8. 2014 prejel obvestilo. Sopotpisnik le-tega je Turistično gostinska zbornica Slovenija, Ljubljana (vse razvidno iz uradnega zaznamka z dne 28. 8. 2014).

spornem vprašanju v zvezi s skupnim sporazumom ne bosta odgovorili, niti ne bosta založili predujma.

Odgovor Gospodarske zbornice Slovenije je Svet zavrgel (sklep z dne 28. 8. 2014). Sklenil je, da je njena vloga odgovor na predlog za začetek postopka. Gospodarska zbornica je namreč v njej podala ugovor pasivne legilimacije. Ker ni založila predujma, Svet njenega odgovora ni obravnaval, temveč ga je, kot že zapisano, zavrgel (peti odstavek v zvezi s četrim odstavkom 157.c člena ZASP).

II.

Zahteva za odločitev o spornem vprašanju v zvezi s skupnim sporazumom ni utemeljena.

(1) Odločilna dejstva (bistveno dejansko stanje):

Vložnik je na seji svojega Sveta dne 22. 6. 2005 sprejel tarifo Zavoda IPF za javno priobčitev fonogramov (Uradni list Republike Slovenije št. 68/2005 z dne 18. 7. 2005). Leto dni kasneje je z Gospodarsko zbornico Slovenije in Obrtno zbornico Slovenije sklenil Skupni sporazum o višini nadomestil za uporabo varovanih del iz repertoarja Zavod IPF kot javno priobčitev pri poslovni dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije št. 107/2006 z dne 17. 10. 2006).

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-D; Uradni list Republike Slovenije št. 139/2006 z dne 29. 12. 2006) je začel veljati z dnem 13. 1. 2007.

Dne 29. 6. 2012 je vložnik objavil prvo vabilo k pogajanjem za spremembo oziroma sklenitev skupnega sporazuma za določitev pogojev uporabe in višino tarif za javno priobčitev fonogramov pri opravljanju gostinske, trgovske, frizerske, kozmetične, hotelske, druge obrtne ali obrti podobne dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije št. 50/2012 z dne 29. 6. 2012).

Vložnik in Obrtno – podjetniška zbornica Slovenije sta se po elektronski pošti dogovorila za sestanek dne 2. 10. 2012 (razvidno iz elektronske pošte z dne 26. 9. 2012).

S predmetnim predlogom za začetek postopka je vložnik zahteval odločitev o spornem vprašanju v zvezi z zgoraj opisanim Skupnim sporazumom in posledično predlagal njegovo spremembo v 4. členu. Vključitev novega odstavka 6. člena pa bi ohranila vrednosti določenih zneskov glede na tržne cene v pogojih inflacije (revalorizacija).

(2) Pravna podlaga (navedba predpisov na katere se odločba opira):

Svet je svojo odločitev oprl na ZASP (Uradni list Republike Slovenije št. 21/1995 z dne 14. 4. 1995, št. 9/2001 z dne 9. 2. 2001, št. 30/2001 z dne 26. 4. 2001, št. 43/2004 z dne 26. 4. 2004, št. 94/2004 z dne 26. 8. 2004, št. 17/2006 z dne 17. 2. 2006, št. 44/2006 z dne 25. 4. 2006, št. 139/2006 z dne 29. 12. 2006, št. 16/2007 z dne 23. 2. 2007, št. 68/2008 z dne 8. 7. 2008, št. 110/2013 z dne 27. 12. 2013 ter odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije: sklep št. U-I-149/98-36 z dne 28. 6. 2001, odločba št. U-I-200/02-12 z dne 13. 5. 2004 in odločba št. U-I-191/09-7 z dne 30. 11. 2010) ob smiselni uporabi Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list Republike Slovenije št. 80/1999 z dne 1. 10. 1999, št. 70/2000 z dne 8. 8. 2000, št. 52/2002 z dne 14. 6. 2002, št. 73/2004 z dne 5. 7. 2004, št. 22/2005 z dne 8. 3. 2005, št. 119/2005 z dne 28. 12. 2005, št. 24/2006 z dne 7. 3. 2006, št. 105/2006 z dne 12. 10. 2006, št. 126/2007 z dne 31. 12. 2007, št. 65/2008 z dne 30. 6. 2008, št. 8/2010 z dne 5. 2. 2010 ter sklep Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-54/06-32 z dne 27. 5. 2009).

(3) Nosilni razlogi (razlogi, odločilni za presojo oziroma razlogi, zaradi katerih je bila zahteva zavrnjena):

Kolektivne organizacije so pravne osebe, ki na podlagi dovoljenja pristojnega organa nepridobitno in kot edino dejavnost, na podlagi pooblastila avtorja oziroma ZASP v svojem imenu in za račun avtorjev dovoljujejo uporabo del iz repertoarja varovanih del pod podobnimi pogoji za podobne vrste uporabe, obveščajo uporabnike o višini nadomestil, ki jih predlagajo, in sklepajo z njimi sporazume o pogojih uporabe varovanih del, objavljajo tarife za plačilo nadomestil, sklepajo sporazume s tujimi kolektivnimi organizacijami, nadzorujejo uporabo del iz repertoarja, izterjujejo plačila nadomestil in avtorskih honorarjev, delijo zbrana sredstva imetnikom pravic v skladu z vnaprej določenimi pravili delitve ter uveljavljajo varstvo avtorskih pravic pred sodišči in drugimi državnimi organi (prvi odstavek 146. člena ZASP). Za priobčitev neodrskih glasbenih del je kolektivno upravljanje avtorskih del obvezno (147. člen ZASP).

Višina in način izračunavanja avtorskega honorarja ali nadomestila, ki ga mora posamezni uporabnik plačati kolektivni organizaciji za uporabo avtorskega dela iz repertoarja kolektivne organizacije, se določita s tarifo za uporabo avtorskih del (prvi odstavek 156. člena ZASP). Tarifa se določi s skupnim sporazumom med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov ali, če to ni mogoče, z odločbo Sveta. Do drugačne pravnomočne odločbe Sveta se šteje, da so tarife, določene z veljavnim skupnim sporazumom, primerne (drugi odstavek 156. člena ZASP).

Skupni sporazum v pisni obliki skleneta kolektivna organizacija in reprezentativno združenje uporabnikov avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije (prvi odstavek 157. člena ZASP).

Skupni sporazum določa najmanj tarifo, pogoje uporabe avtorskih del glede na različne okoliščine uporabe, okoliščine uporabe, zaradi katerih se plačilo avtorskega honorarja ali nadomestila po tarifi zviša, zniža ali oprosti, rok in način plačila avtorskega honorarja ali nadomestila ter način plačila avtorskega honorarja ali nadomestila in morebitni poračun glede na začasno tarifo za uporabo avtorskih del do sklenitve skupnega sporazuma, če se s skupnim sporazumom prvič določa tarifa za neko vrsto uporabe avtorskih del (četrti odstavek 157. člena ZASP). Te določbe se smiselno uporabljajo za spremembe, dopolnitev ali prenehanje skupnih sporazumov (osmi odstavek 157. člena ZASP).

Kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov lahko kadarkoli po objavičasne tarife ali če po štirih mesecih od začetka pogajanj ne sklenejo skupnega sporazuma, zahteva, da Svet določi primerno tarifo ali odloči o drugem spornem vprašanju v zvezi s skupnim sporazumom (prvi odstavek 157.a člen ZASP).

Vsakdo, ki izkaže pravni interes, lahko zahteva, da Svet ugotovi, ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z določbami ZASP in ali je tarifa, določena s tem sporazumom, primerna, razen če je o tem vprašanju Svet že odločil (drugi odstavek 157.a člen ZASP).

Postopek pred Svetom se začne na zahtevo; slednjo lahko vložita kolektivna organizacija oziroma reprezentativno združenje uporabnikov ali pa vsakdo, ki izkaže pravni interes⁵. ZASP razlikuje dva položaja: prvi, ko skupni sporazum (praviloma) ni sklenjen (prvi odstavek 157.a člena ZASP) in drugega, ko skupni sporazum obstaja (drugi odstavek 157.a člena ZASP).⁶ Medtem, ko sta v prvem primeru aktivno legitimirana, to je upravičena, da nastopata v postopku pred Svetom kot vložnika zahtev kolektivna organizacija oziroma reprezentativno združenje,⁷ pa je v drugem ta upravičenost začrtana širše: vsakdo, ki izkaže pravni interes, lahko zahteva, da Svet ugotovi, ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z določbami ZASP in ali je tarifa, določena s tem sporazumom, primerna.

Presoja po prvem odstavku 157.a člena ZASP:

Po citiranem prvem odstavku 157.a člena ZASP sta aktivno legitimirana kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov in sicer kadarkoli po objavičasne tarife ali če v štirih mesecih od začetka pogajanj skupni sporazum ni sklenjen.

Praviloma gre za položaje, ko skupni sporazum ni sklenjen, saj mora biti bodisi objavljenačasna tarifa (predpostavka njene določitve je, da za neko vrsto uporabe avtorskih del tarifa še ni določena; četrti odstavek 156. člena ZASP), bodisi so pogajanja neuspešna (štiri mesece od začetka pogajanja skupni sporazum ni sklenjen). Pogajanja so namreč glavni način določitve primerne tarife;⁸ ZASP kot temeljno metodo sprejema tarife določa skupni sporazum med kolektivno organizacijo in reprezentativnim združenjem uporabnikov.⁹ Taka tarifa velja za

⁵ Seveda, če so izpolnjeni zakonsko določeni pogoji.

⁶ Tako Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, Ljubljana: GV Založba 2007, stran 140.

⁷ Kot pod opombo 5.

⁸ Glej obrazložitev k 6. in 7. členu novele ZASP-D, Poročevalec Državnega zbora št. 121/2006, stran 20 in pa odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-240/10 z dne 16. 5. 2013, stran 4.

⁹ Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, Ljubljana: GV Založba 2007, stran 118: »/zhodišče je dano že v splošnem delu avtorskega pogodbenega prava, skupni sporazum je določen na prvem mestu med načini določanja tarif, taka tarifa je rezultat volje strank in njihovega tržnega vedenja».

primerno (do drugačne pravno-močne odločbe Sveta; drugi odstavek 156. člena ZASP), zavezuje vse istovrstne uporabnike avtorskih del iz repertoarja kolektivne organizacije (ne glede na to, ali so sodelovali pri pogajanjih ali sklenitvi sporazuma, šesti odstavek 157. člena ZASP), sodišča pa so nanjo vezana (sedmi 147. člena ZASP). Posledično je njena morebitna nadaljnja presoja omejena.¹⁰

Svet je zgoraj namenoma poudaril, da se prvi odstavek 157.a člena ZASP praviloma nanaša na situacije, ko skupni sporazum ne obstaja. So namreč izjeme, kot na primer dejanska nemožnost spremembe skupnega sporazuma: sprememba veljavnega sporazuma ni mogoča zato, ker uporabniki niso organizirani oziroma nimajo reprezentativnega združenja.¹¹ Učinek je enak kot ga ima odsotnost skupnega sporazuma zaradi neuspešnih pogajanj in vodi do določitve (primerne) tarife s strani Sveta na podlagi prvega odstavka 157.a člena ZASP.¹²

Vendar obravnavani primer ni tak: vložnik z zahtevo za odločitev o spornem vprašanju predlaga spremembo Skupnega sporazuma. Zapisano drugače, vložnik je postavil sporno vprašanje o Skupnem sporazumu zato, da bi dosegel spremembo Skupnega sporazuma v določenem delu.

Kot že poudarjeno, so pogajanja med kolektivno organizacijo in reprezentativnimi združenji uporabnikov primarni postopek za določitev primerne tarife. Primerna tarifa je torej opredeljena s soglasjem volj.¹³ Zadnje je v naravi pogodbenega načela, je temelj za opredelitev ali spremembo pogodbenih pogojev. Šele kadar pogajanja o opredelitvi ali spremembi pogodbenih pogojev zastanejo, je na vrsti postopek pred Svetom, ki odloči o primerni tarifi ne glede na spor med strankama.¹⁴ ZASP predvideva (le) sporazumno spremembo tarife; ko se ta izkaže za neuspešno (nemogočo), se (pod določenimi pogoji) lahko sproži postopek pred Svetom. Spremembo skupnega sporazuma se lahko doseže po postopku, ki ga ZASP predvideva za sklenitev skupnega sporazuma.¹⁵ V oziru na navedeno, mora predlagatelj spremembe ali dopolnitve skupnega sporazuma (kolektivna organizacija ali reprezentativno združenje uporabnikov avtorskih del) povabiti k pogajanjem (prvo vabilo objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije; osmi odstavek v zvezi s tretjim odstavkom 157. člena ZASP), sporazum o spremembah pa v pisni obliki skleneta kolektivna organizacija in reprezentativno združenje uporabnikov avtorskih del (osmi odstavek v zvezi s prvim odstavkom 157. člena ZASP).

V svojem predlogu za začetek postopka pred Svetom vložnik ni niti omenil ali je poskusil doseči spremembo Skupnega sporazuma na opisan način. Na izrecen poziv Sveta (sklep z dne 29. 6. 2014) pa je podal splošne navedbe: pojasnil je, da je povabil k pogajanjem za spremembo oziroma sklenitev skupnega sporazuma za določitev pogojev uporabe in višine tarif; da se je pogajal z Obrtno zbornico Slovenije ter da je bila osnovna želja odstraniti siva polja obstoječega sporazuma in poiskati rešitve za revalorizacijo tarif. Dogovori so obsegali nov model aplikacije popustov (popust za spoštovanje pogojev in njegova izguba ob neupoštevanju). Trdil je še, da so pogajanja zastala zaradi nepripravljenosti Obrtne zbornice Slovenije.

Povzeto ne zadostuje niti za sklep, da so pogajanja o sedaj spornem vprašanju sploh tekla. Nedvomno je vložnik pozval k pogajanjem za spremembo oziroma sklenitev skupnega sporazuma za določitev pogojev uporabe in višino tarif za javno priobčitev fonogramov pri opravljanju gostinske, trgovske, frizerske, kozmetične, hotelske, druge obrtne ali obrti podobne dejavnosti (Uradni list Republike Slovenije št. 50/2012 z dne 29. 6. 2012). Prav tako ni dvoma, da se je dogovoril za sestanek z Obrtno – podjetniško zbornico Slovenije dne 2. 10. 2012 in da očitno nobena pogajanja niso tekla z Gospodarsko zbornico Slovenije. Več kot to pa iz citiranih navedb in priloženih listin ni mogoče zaključiti. Tako Svetu ni znano ali in kakšni pogovori so tekli o morebitnih zvišanjih, znižanjih ali oprostitvah plačila nadomestila (3. točka četrtega odstavka 157. člena ZASP); še manj je iz skopih navedb razviden sam potek pogajanj,¹⁶ osnovni koncept citiranih okoliščin uporabe, kakor nenazadnje tudi razlogi za prekinitev

¹⁰ Tako Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, Ljubljana: GV Založba 2007, stran 118.

¹¹ Tako Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi št. U-I-240/10 z dne 16. 5. 2013, stran 3.

¹² Kot pod opombo 11.

¹³ Kot pod opombo 8.

¹⁴ Tako Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi št. U-I-240/10 z dne 16. 5. 2013, strani 6 in 7.

¹⁵ Primerjaj sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. II Ips 160/2011 z dne 15. 9. 2011.

¹⁶ Ni jasno niti, ali je šlo za več sestankov; o samih vsebini posameznih sestankov (pogajanj) vložnik ni ničesar zapisal.

zatrjevanih pogajanj.¹⁷ Kljub temu, da mu je Svet izrecno naložil, da predloži poročilo o poteku pogajanj,¹⁸ je vložnik tej zahtevi zadostil le formalno: svoj predlog za začetek postopka je dopolnil s splošnimi zatrjevanji. Ta pa niso dovolj za identifikacijo okoliščin uporabe, zaradi katerih se plačilo nadomestila po tarifi zviša, zniža ali oprosti. Slednje so osnova za odločitev o predmetnem spornem vprašanju, zato Svet o njem ni mogel sklepati. Povedano drugače, če skupni sporazum določa (med drugim) najmanj okoliščine uporabe, zaradi katerih se plačilo nadomestila po tarifi zviša, zniža ali oprosti (3. točka četrtega odstavka 157. člena ZASP), potem je razumno pričakovati, da bodo najmanj o teh vprašanih tekla pogajanja. Tem bolj to velja glede na samo vsebino vabila, saj je vložnik pozval k pogajanjem tako za spremembo kot tudi za sklenitev skupnega sporazuma.

Ne gre spregledati, da iz samega vabila k pogajanju niti ni razvidno, da gre za spremembo obravnavanega Skupnega sporazuma. Skupni sporazum vsebuje višine nadomestil (tarifo) za uporabo varovanih del iz repertoarja vložnika kot javno priobčitev pri poslovni dejavnosti, medtem ko vabilo k pogajanjem obsega gostinske, trgovske, frizerske, kozmetične, hotelske, druge obrtne ali obrti podobne dejavnosti. To pomeni, da krog uporabnikov, na katerega se je glasilo vabilo za pogajanja o spremembi skupnega sporazuma, ni bil povsem enak krogu uporabnikov, na katere se nanaša Skupni sporazum. Ta dvom le še poveča trditev vložnika, da je bila podlaga pogajanj tarifa Zavoda IPF za javno priobčitev fonogramov (Uradni list Republike Slovenije, številka 68/2005 z dne 18. 7. 2005).

Vložnik je zgolj pavšalno trdil, da sprememba Skupnega sporazuma ni bila mogoča,¹⁹ navedb o pogajanjih in njihovem poteku ni konkretiziral, niti dokazal. S tem ni izpolnil obveznosti, ki mu jo nalaga peti odstavek 157.a člena ZASP (trditveno in dokazno breme); svoj predlog za začetek postopka je, kot že pojasnjeno, dopolnil le formalno. Svet je zato presodil pomen takega ravnanja (šesti odstavek 157.a člena ZASP); zaradi pomanjkanja (določnih) trditev in dokazov (navkljub sklepu o dopolnitvi),²⁰ je predlog za začetek postopka (zahtevo za odločitev o spornem vprašanju in predlog za spremembe Skupnega sporazuma) zavrnil. Pri tem še pripominja, da nasprotna stranka v tem postopku ni sodelovala,²¹ odsotnost vložnikovih argumentiranih trditev o poteku pogajanj (to je pogajanjih tako o okoliščinah uporabe, zaradi katerih se plačilo nadomestila po tarifi zviša, zniža ali oprosti, kakor tudi morebitnih načinov, konceptov zvišanj, znižanj ali oprostitev) pa je vodila do zavrnitve predloga za začetek postopka.²² Vložnik ni izkazal, da je uporabil zakonsko predvidena sredstva za spremembo Skupnega sporazuma. Podal je le svoje obširno naziranje (razlago) določbe o odmeri nadomestila uporabniku, ki ne sklene individualne pogodbe ali položi zneska nadomestila pri sodišču ali nolarju, medtem, ko revalorizacije, razen z dolgoročnostjo sporazuma, ni natančneje pojasnil.

Kljub temu, da je Svet obširno in natančno pojasnil razloge svoje odločitve, pa podaja še nadaljnje. Možnost izpodbijanja tarife iz skupnega sporazuma je po naravi stvari zelo omejena; sporazumna tarifa zavezuje uporabnike.²³

---

¹⁷ Vložnik je le zatrjeval, da »vodstvo Obrtne zbornice Slovenije ni več izkazovalo volje in pripravljenosti po sklenitvi novega sporazuma«. Te povsem splošne trditve ni konkretiziral, niti zanjo ni ponudil nobenega dokaza.

¹⁸ Gre namreč za t.i. minimum vsebine predloga za začetek postopka pred Svetom (3. točka tretjega odstavka 157.a člena ZASP).

¹⁹ Primerjaj drugi odstavek 156. člena ZASP in osmi odstavek v zvezi s prvim, tretjim in četrtem odstavkom 157. člena ZASP.

²⁰ Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, Ljubljana: GV Založba 2007, stran 142.

²¹ Odgovor Gospodarske zbornice Slovenije je Svet s sklepom z dne 28. 8. 2014 zavrgel (ni založila sredstev za kritje stroškov delovanja Sveta oziroma predujem: (peti odstavek v zvezi s četrtem odstavkom 157.c člena ZASP), Obrtno – podjetniška zbornica Slovenije (in Turistično gostinska zbornica Slovenije) pa sta Svet obvestili, da na predlog za začetek postopka ne bosta odgovorili (dopis z dne 20. 8. 2014). Z navedenim je bil vložnik seznanjen (vročitev dne 24. 9. 2014) in se ni odzval.

²² Ker so pogajanja primarni način sklenitve skupnega sporazuma, je pri odločanju o predmetnem spornem vprašanju bistveno, da je Svet z njihovo vsebino podrobneje seznanjen.

²³ Tako Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, Ljubljana: GV Založba 2007, stran 135: »To je razumljivo, saj nekdo ne more najprej podpisati sporazuma, naslednji dan pa ga izpodbijati pred Svetom.«

Svet je namenoma ohranil poimenovanje vložnika - zahteva za odločitev o spornem vprašanju in ne zahteva za odločitev o drugem spornem vprašanju, kar je dikcija ZASP v prvem odstavku 157.a členu. To pa zato, ker praviloma skupni sporazum ni sklenjen²⁴ (objavljena je začasna tarifa ali pa so pretekli štirje meseci od začetka pogajanj). Gre torej za tisto drugo sporno vprašanje, zaradi katerega ni prišlo do sklenilve skupnega sporazuma. Obravnavano vprašanje vsekakor ni take narave.

Nenazadnje pa Svet še opozarja na sedaj že obsežno prakso Višjega sodišča v Ljubljani, ki se nanaša na sporno vprašanje v predmetnem postopku. Pristavlja le, da sodišča razsojajo v pravnih med kolektivnimi organizacijami in končnimi uporabniki in v konkretnih primerih uporabljajo ter interpretirajo tarife (v okviru pravilne uporabe materialnega prava).²⁵

Presoja po drugem odstavku 157.a člena ZASP:

Pred Svetom lahko vsakdo izpodbija objavljeni skupni sporazum, če izkaže pravni interes. Obseg izpodbijanja je omejen: Svet v postopku ugotavlja ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z ZASP in ali je tarifa, sprejeta s sporazumom primerna. Predpostavlja se, da teh vprašanj Svet še ni presojal, saj je vezan na svojo odločitev (drugi odstavek 157.a člena ZASP). Obstoja svojega pravnega interesa²⁶ vložnik ni ne zatrjeval, ne izkazal. Očitno je svoj predlog za začetek postopka oprl na prvi odstavek 157.a člena ZASP. Na splošno velja, da podpisnika skupnega sporazuma (oziroma eden od njiju) zelo težko izkažeta pravno korist za izpodbijanje lastne pogodbene volje.²⁷

Vseeno Svet opozarja na obsežno sodno prakso Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na to temo v spodnji opombi.²⁸

Vložnik bi moral izkazati pravni interes za ugotavljanje ali je objavljeni skupni sporazum v skladu z ZASP, ali je tarifa, sprejeta s sporazumom primerna. Svet je na tem mestu zaključil, da vložnik ni izkazal, da ima pravni interes za citirano presajo Skupnega sporazuma; s spornim vprašanjem pa tudi ni zahteval presoje skladnosti Skupnega sporazuma z ZASP, niti primernosti sporazumne tarife.

Ker vložnik ni zatrjeval (in posledično tudi ne izkazal) svojega pravnega interesa, njegovo sporno vprašanje pa se ne nanaša na presajo skladnosti Skupnega sporazuma z ZASP, niti na primernost sporazumne tarife, je Svet tudi s tega vidika predlog za začetek postopka zavrnil.

III.

Sestava Sveta:

Svet je v sestavi Mojca Mlakar (predsednica), Aleksandra Janežič (članica), Igor Kulašič (član) in Marko Zupančič (član) odločil soglasno.

IV.

Stroški postopka:

O stroških postopka pred Svetom bo le-ta odločil s posebnim sklepom (sedmi odstavek 157.d člena ZASP).

---

²⁴ Kot podl opombo 6.

²⁵ Tako Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, Ljubljana: GV Založba 2007, stran 90.

²⁶ Pravni interes mora biti izkazan: vložnik bi moral izkazati varstvo svojih pravnih koristi, to je neposredne na zakon ali drug predpis oprte osebnosti, s predmetnim postopkom. Korist mora biti osebna (ne tuja ali javna), neposredna (obstajati v času trajanja postopka) in pravna, to je oprta na zakon ali drug predpis.

²⁷ Tako Miha Trampuž: Kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic: ureditev v Sloveniji in Evropski skupnosti, Ljubljana: GV Založba 2007, stran 136.

²⁸ Sodbi Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. X Ips 219/2010 z dne 2. 9. 2010, opr. št. X Ips 1134/2006 z dne 4. 3. 2010, sklep opr. št. I Ips 556/2008 z dne 11. 11. 2009, sodba opr. št. X Ips 138/2006 z dne 5. 2. 2009 in tako dalje.

Pravni pouk: Zoper to odločbo je dovoljena tožba, ki se vložijo pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije v 30 dneh od vročitve odločbe (prvi odstavek 157.d člena ZASP).

V Ljubljani, dne 14. 10. 2014

Predsednica Sveta:
Mojca Mlakar

Odredba:

Odločbo vročiti:

- vložniku po odvetnici (osebno po ZUP) in
- nasprotni stranki Gospodarski zbornici Slovenije in Obrtno - podjetniški zbornici Slovenije neposredno (osebno po ZUP).